

**СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО
МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ**

11.10.2022 № 70/36-р/к

Справа № 7/02-106-21

м. Київ

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції та
накладення штрафу

ДИКАНСЬКИЙ КОМБІНАТ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ (далі – ДИКАНСЬКИЙ ККП, Підприємство) протягом 2018 - 2021 років та січня-серпня 2022 року та станом на 01.09.2022 займав монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги з централізованого постачання холодної води в територіальних (географічних) межах населених пунктів смт Диканька, с. Водяна Балка, с. Кратова Говтва, с. Великі Будища, с. Чернечий Яр, с. Велика Рудка, с. Кам'янка, с. Петро-Давидівка, в яких розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні Підприємства, як такий, що не мав жодного конкурента на цьому ринку.

Як наслідок, ДИКАНСЬКИЙ ККП самостійно визначав умови надання послуги з централізованого постачання холодної води в територіальних (географічних) межах населених пунктів смт Диканька, с. Водяна Балка, с. Кратова Говтва, с. Великі Будища, с. Чернечий Яр, с. Велика Рудка, с. Кам'янка, с. Петро-Давидівка, в яких розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні Підприємства.

Дії ДИКАНСЬКОГО ККП щодо стягнення плати із споживачів (населення) послуги з централізованого постачання холодної води за прийняття на абонентський облік засобів обліку води призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

За результатами розгляду справи № 7/02-106-21 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, такі дії ДИКАНСЬКОГО

ККП визнано порушенням, передбаченим частиною 1 статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуги з централізованого постачання холодної води в територіальних (географічних) межах населених пунктів смт Диканька, с. Водяна Балка, с. Кратова Говтва, с. Великі Будища, с. Чернечий Яр, с. Велика Рудка, с. Кам'янка, с. Петро-Давидівка, в яких розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні Підприємства, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

На ДИКАНСЬКИЙ ККП накладено штраф у розмірі 68 000,00 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 7/02-106-21 про порушення ДИКАНСЬКИМ ККП законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною 1 статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання Другого відділу досліджень і розслідувань Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 29.09.2022 № 70-03/151-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 22.01.2020 № 66/4-рп/к розпочато розгляд справи № 66-2-50/4-20 за ознаками вчинення ДИКАНСЬКИМ ККП порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку централізованого постачання холодної води.
- (2) Розпорядження про початок розгляду Справи направлено до ДИКАНСЬКОГО ККП листом від 23.01.2020 № 66-02/178.
- (3) Відповідно до підпункту 6.5 пункту 6 Розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 07.05.2020 № 5-рп) (далі – Розпорядження № 23-рп) з 01.06.2020 припинено Полтавське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (ідентифікаційний код – 21076316) шляхом приєднання до Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (ідентифікаційний код – 22630473).
- (4) Згідно з підпунктом 6.6 пункту 6 Розпорядження № 23-рп, Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України визначено

правонаступником всіх майнових прав та обов'язків Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

- (5) Відповідно до підпункту 7.6 пункту 7 Розпорядження № 23-рп, змінено з 02.06.2020 найменування Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України на Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення), в складі якого утворено відділ досліджень і розслідувань в Полтавській області Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.
- (6) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 04.03.2021 № 70/114-рп/к прийнято до провадження Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України матеріали справи № 66-2-50/4-20 та присвоєно прийнятій справі номер 7/02-106-21.
- (7) Відділенням, листом від 29.09.2022 № 70-02/П-2344, за місцезнаходженням ДИКАНСЬКОГО ККП направлено копію подання з попередніми висновками у Справі від 29.09.2022 № 70-03/151-П.

2. Відповідач

- (8) Відповідачем у Справі є ДИКАНСЬКИЙ ККП. Згідно із даними Державного єдиного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, ДИКАНСЬКИЙ ККП є юридичною особою, зареєстрованою (конфіденційна інформація). Ідентифікаційний код юридичної особи: (конфіденційна інформація). Місцезнаходження юридичної особи: (конфіденційна інформація). Основний вид діяльності Підприємства за КВЕД: (конфіденційна інформація).

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

- (9) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики, Відділенням встановлено наступне.
- (10) Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (11) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ДИКАНСЬКИЙ ККП є суб'єктом господарювання. Об'єктом аналізу є ДИКАНСЬКИЙ ККП – суб'єкт господарювання, який надає споживачам послугу з централізованого постачання холодної води.

3.1.2. *Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання*

(12) Об'єктом аналізу є послуга з централізованого постачання холодної води.

3.2. *Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище*

3.2.1. *Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання*

- (13) Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) (пункт 4.1 Методики).
- (14) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (15) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (№ 1875-IV від 24.06.2004, із змінами) послуга з централізованого постачання холодної води є комунальною послугою.
- (16) Частиною п'ятою статті 19 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (№ 1875-IV від 24.06.2004, із змінами) визначено, що виконавцем послуг з централізованого постачання холодної води та послуг з водовідведення (з використанням внутрішньо-будинкових систем) для об'єктів усіх форм власності є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення.
- (17) Відповідно до пункту 2 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (№ 2189-VIII від 09.11.2017, із змінами) послуги з централізованого водопостачання є комунальними послугами.
- (18) Згідно із пунктом 5 частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (№ 2189-VIII від 09.11.2017, із змінами), виконавцем послуг з централізованого водопостачання є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання.
- (19) За інформацією ДИКАНСЬКОГО ККП, наданою листом від 26.07.2022 № 194 (вх. від 27.07.2022 № 70-01/1102), на балансі Підприємства знаходяться мережі централізованого водопостачання протяжністю 54,76 км.
- (20) Отже, послуга з централізованого постачання холодної води, за умовами використання, технічними, експлуатаційними властивостями і характеристиками тощо не має взаємозамінних товарів.

3.2.2. *Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)*

- (21) **Продавцями** послуги з централізованого постачання холодної води є суб'єкти господарювання, господарська діяльність яких у відповідності до Закону України «Про житлово-комунальні послуги» здійснюється у сфері централізованого водопостачання, а також, які можуть забезпечити виконання обов'язків виконавця послуг, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» від 09.11.2017 № 2189-VIII.
- (22) **Споживачами** послуги з централізованого постачання холодної води є фізичні особи (населення) та суб'єкти господарювання, що отримували та мають намір отримувати послугу з централізованого постачання холодної води.
- (23) За інформацією ДИКАНСЬКОГО ККП, наданою листами від 06.12.2019 № 377 (вх. від 13.12.2019 № 66-01/2021) та від 26.07.2022 № 194 (вх. від 27.07.2022 № 70-01/1102), кількість споживачів послуги з централізованого постачання холодної води, що надавалась Підприємством, становила:
- на 01.01.2019 населення - 3454, суб'єкти господарювання – 120;
 - на 01.01.2020 населення - 3466, суб'єкти господарювання – 121;
 - на 01.01.2021 населення - 3469, суб'єкти господарювання – 109;
 - на 01.01.2022 населення - 4096, суб'єкти господарювання – 121;
 - на 01.07.2022 населення - 4126, суб'єкти господарювання – 126.

3.3 Визначення товарних меж ринку

- (24) У відповідності до пункту 5.1 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого. Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) за показниками взаємозамінності, окремими з яких є наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи), відсутність суттєвої різниці в цінах, подібність якісних показників, взаємозамінність товарів з точки зору їх виробництва.
- (25) Відповідно до абзацу двадцять шостого частини першої статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», централізоване питне водопостачання - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.
- (26) Згідно з частиною першою статті 7 Закону України «Про природні монополії» діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, визначених у статті 5 цього Закону, а також діяльність суб'єктів господарювання на суміжних ринках підлягає ліцензуванню відповідно до закону.
- (27) ДИКАНСЬКИЙ ККП здійснює господарську діяльність з централізованого водопостачання на підставі ліцензії на право провадження господарської

діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, виданої ПОЛТАВСЬКОЮ ОБЛАСНОЮ ДЕРЖАВНОЮ АДМІНІСТРАЦІЄЮ 29.05.2015 за № 256.

- (28) Послуга з централізованого постачання холодної води надавалась ДИКАНСЬКИМ ККП споживачам на підставі Договору про надання послуг постачання холодної води і водовідведення.
- (29) Обсяг наданої ДИКАНСЬКИМ ККП послуги з централізованого постачання холодної води споживачам становив: за 2018 рік - 217 тис. м³ на суму 1946,6 тис. грн., за 2019 рік – 213 тис. м³ на суму 3414,2 тис. грн., за 2020 рік – 216,0 тис. м³ на суму 4 182,28 тис. грн., за 2021 рік – 213,7 тис. м³ на суму 4 110,7 тис. грн., за січень-червень 2022 року – 120,2 тис. м³ на суму 2 293,7 тис. грн.
- (30) Враховуючи наведене, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умовами використання товару є послуга з централізованого постачання холодної води.

3.4 Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (31) Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установа мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (32) За інформацією ДИКАНСЬКОГО ККП, наданою листом від 26.07.2022 № 194 (вх. від 27.07.2022 № 70-01/1102), Підприємством надається послуга з централізованого постачання холодної води в межах території населених пунктів смт Диканька, с. Водяна Балка, с. Кратова Говтва, с. Великі Будища, с. Чернечий Яр, с. Велика Рудка, с. Кам'янка, с. Петро-Давидівка.
- (33) Споживачі, водопровідні мережі яких приєднані до мереж централізованого водопостачання Підприємства, не мають можливості отримувати послугу з централізованого постачання холодної води від інших ліцензіатів.
- (34) Відтак, ДИКАНСЬКИЙ ККП в територіальних межах населених пунктів смт Диканька, с. Водяна Балка, с. Кратова Говтва, с. Великі Будища, с. Чернечий Яр, с. Велика Рудка, с. Кам'янка, с. Петро-Давидівка не має конкурентів на ринку послуги з централізованого постачання холодної води.
- (35) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуги з централізованого постачання холодної води визначено територія населених пунктів смт Диканька, с. Водяна Балка, с. Кратова Говтва, с. Великі Будища, с. Чернечий Яр, с. Велика Рудка, с. Кам'янка, с. Петро-Давидівка, на якій розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні Підприємства (далі - Територіальні межі).

3.5 Визначення часових меж ринку

- (36) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-

грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.

- (37) У межах території населених пунктів смт Диканька, с. Водяна Балка, с. Кратова Говтва, с. Великі Будища, с. Чернечий Яр, с. Велика Рудка, с. Кам'янка, с. Петро-Давидівка протягом 2018 - 2021 років, січня-серпня 2022 року та станом на 01.09.2022 склад продавців (надавачів послуги з централізованого постачання холодної води) не змінювався, тобто, структура даного ринку є сталою.
- (38) Отже, часовими межами ринку визначено період 2018 - 2021 років, січня-серпня 2022 року та станом на 01.09.2022, протягом якого ДИКАНСЬКИМ ККП надавалась та надається споживачам послуга з централізованого постачання холодної води.

3.6 Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (39) Відповідно до пункту 9.2. Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (40) Бар'єрами вступу потенційних конкурентів на ринок централізованого водопостачання є обмеження, пов'язані з необхідністю наявності ліцензії на здійснення господарської діяльності з централізованого водопостачання, наявність об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води до споживача.

3.7 Визначення потенційних конкурентів

- (41) Відповідно до пункту 9.1 Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (42) З огляду на розміщення (розташування) мереж централізованого водопостачання, що перебувають у власності та/або користуванні Підприємства, суб'єкти господарювання, які можуть бути потенційними конкурентами на ринку надання послуги з централізованого постачання холодної води ДИКАНСЬКИМ ККП в Територіальних межах, відсутні.

3.8 Установлення монопольного (домінуючого) становища

- (43) Відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання займає монопольне

(домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

- (44) Враховуючи наведене, ДИКАНСЬКИЙ ККП протягом 2018 - 2021 років та січня-серпня 2022 року та станом на 01.09.2022 займає монополльне (домінуюче) становище на ринку послуги з централізованого постачання холодної води в територіальних (географічних) межах населених пунктів смт Диканька, с. Водяна Балка, с. Кратова Говтва, с. Великі Будища, с. Чернечий Яр, с. Велика Рудка, с. Кам'янка, с. Петро-Давидівка, в яких розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні Підприємства, як такий, що не мав жодного конкурента на цьому ринку.

4. Зловживання монополним (домінуючим) становищем на ринку

4.1. Нормативно – правове регулювання

- (45) Відносини щодо надання послуг з централізованого постачання холодної води споживачам (фізичним, юридичним особам), протягом 2018 - 2021 років, січня-липня 2022 року регулювались Законами України «Про житлово-комунальні послуги» від 24.06.2004 №1875-IV (втратив чинність 01.05.2019), «Про житлово-комунальні послуги» від 09.11.2017 № 2189-VIII (набув чинності з 01.05.2019), «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання»; «Правилами надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення», затвердженими постановою Кабінету Міністрів України № 630 від 21.07.2005 (втратила чинність 02.02.2022), «Правилами надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення», затвердженими постановою Кабінету Міністрів України № 690 від 05.07.2019 (набула чинності 02.02.2022); наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 09.08.2018 № 205 «Про затвердження Порядку оснащення окремих приміщень у будівлях вузлами розподільного обліку/приладами-розподільувачами теплової енергії та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 31.08.2018 за № 981/32433 та наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 12.10.2018 № 270 «Про затвердження порядку прийняття приладів обліку на абонентський облік», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 16.11.2018 за № 1304/32756.
- (46) Частиною п'ятою статті 19 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (№ 1875-IV від 24.06.2004) визначено, що виконавцем послуг з централізованого постачання холодної води та послуг з водовідведення (з використанням внутрішньо-будинкових систем) для об'єктів усіх форм власності є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення.
- (47) Частиною другою статті 32 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (№ 1875-IV від 24.06.2004) визначено, що розмір плати за комунальні послуги

розраховується виходячи з розміру затверджених цін/тарифів та показань засобів обліку або за нормами, затвердженими в установленому порядку.

- (48) Відповідно до статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (№ 2189-VIII від 09.11.2017), виконавцем послуги з централізованого водопостачання є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання.
- (49) Згідно із пунктом 1 «Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення», затвердженими постановою Кабінету Міністрів України № 630 від 21.07.2005 (далі – Правила № 630), ці Правила регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання житлово-комунальних послуг (далі - виконавець), і фізичною та юридичною особою (далі - споживач), яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення.
- (50) Відповідно до пункту 9 Правил № 630, у квартирі (будинку садибного типу) роботи з установлення засобів обліку води і теплової енергії (далі - квартирні засоби обліку) проводяться спеціалізованою організацією, виконавцем, виробником чи постачальником за рахунок коштів споживача. Квартирні засоби обліку беруться виконавцем на абонентський облік.
- (51) Згідно із підпунктом 5 пункту 29 Правил № 630, споживач має право на установлення квартирних засобів обліку та взяття їх на абонентський облік.
- (52) Водночас, у підпункті 9 пункту 32 Правил № 630 визначено, що виконавець зобов'язаний забезпечувати за заявою споживача взяття на абонентський облік у тижневий строк квартирних засобів обліку.
- (53) Відповідні положення містить Типовий договір про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03.09.2009 № 933).
- (54) Згідно із пунктом 1 Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 690 від 05.07.2019 (далі – Правила № 690), ці Правила регулюють відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі - виконавець), та індивідуальним і колективним споживачем (далі - споживач), який отримує або має намір отримувати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі - послуги), а також визначеною власником (співвласниками) особою, що здійснює розподіл обсягів послуг.
- (55) Відповідно до пункту 25 Правил № 690 доступ до вузлів комерційного та розподільного обліку здійснюється відповідно до Законів України «Про

житлово-комунальні послуги» і «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» та умов договору.

- (56) Відповідно до визначення термінів, наведених у статті 1 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» (далі - Закон), **абонентський облік вузла обліку** (далі - абонентський облік) - процедура реєстрації та періодичний огляд вузлів обліку для використання показань вузлів обліку з метою комерційного або розподільного обліку; **вузол розподільного обліку** - вузол обліку, що забезпечує індивідуальний облік споживання відповідної комунальної послуги в будівлях, де налічуються два та більше споживачів; **оператор зовнішніх інженерних мереж** - власник зовнішніх інженерних мереж, а в разі якщо зовнішні інженерні мережі використовуються іншою, ніж власник, особою або є безхазяйними - особа, якій такі мережі власником передано у користування (управління, господарське відання, оренду, концесію) або яка здійснює фактичне користування такими мережами для транспортування відповідно теплової енергії, гарячої води, питної води.
- (57) Частиною четвертою статті 6 Закону визначено, що оператор зовнішніх інженерних мереж, виконавець комунальної послуги, інша особа, що здійснює розподіл обсягів комунальних послуг, **зобов'язані** приймати вузли обліку, встановлені відповідно до вимог цього Закону, на абонентський облік протягом 14 календарних днів, про що складається відповідний акт. Прийняття приладу обліку на абонентський облік здійснюється у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.
- (58) Порядком прийняття приладу обліку на абонентський облік, затвердженим наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 12.10.2018 № 270 «Про затвердження порядку прийняття приладів обліку на абонентський облік», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 16.11.2018 за № 1304/32756 (далі - Порядок), встановлено процедуру прийняття на абонентський облік вузлів комерційного обліку та вузлів розподільного обліку теплової енергії та водопостачання.
- (59) Відповідно до пункту 3 Порядку, його дія поширюється на відносини між операторами зовнішніх інженерних мереж, виконавцями комунальних послуг, визначеними власниками (співвласниками) будівлі іншими особами, що здійснюють розподіл між споживачами обсягів комунальної послуги, власниками (співвласниками) будівель та окремих приміщень у будівлі, що є самостійними об'єктами нерухомого майна, щодо прийняття на абонентський облік приладів обліку, що встановлюються після набрання чинності Законом України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», а також тих, що були встановлені до набрання чинності Законом, але не були взяті на абонентський облік.
- (60) Порядок прийняття на абонентський облік вузла розподільного обліку визначений розділом III Порядку.

- (61) Відповідно до пункту 1 Порядку, вузол розподільного обліку, встановлений у приміщенні будівлі, приймається на абонентський облік виконавцем відповідної комунальної послуги або визначеною власником (співвласниками) іншою особою, яка здійснює розподіл обсягів комунальних послуг між споживачами протягом 14 календарних днів з дня надходження відповідного звернення від власника (співвласників) будівлі (для приміщення у будівлі, яке не є самостійним об'єктом нерухомого майна) або власника відповідного приміщення (якщо окреме приміщення у будівлі є самостійним об'єктом нерухомого майна).
- (62) Пунктом 2 Порядку визначено, власник приміщення у будівлі, яке є самостійним об'єктом нерухомого майна, власник будівлі, в якій окреме приміщення не є самостійним об'єктом нерухомого майна, подає виконавцю відповідної комунальної послуги або визначеній власником (співвласниками) будівлі іншій особі, яка здійснює розподіл між споживачами обсягів комунальних послуг, письмову заяву в довільній формі про прийняття вузла розподільного обліку (приладу - розподільювача теплової енергії) на абонентський облік, у якій зазначає: найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи, яка є власником приміщення або будівлі; поштову адресу заявника (власника або представника власника (співвласників) будівлі); спосіб отримання повідомлення та адресу, на яку заявнику може бути надіслано відповідь, або відомості про інші засоби зв'язку з ним та відповідний засіб зв'язку з ним (адреса електронної пошти тощо); місцезнаходження приміщення, в якому встановлено вузол розподільного обліку; перелік документів, що додаються до заяви: копія документа, що підтверджує право власності на приміщення; копія декларації про відповідність засобу вимірювальної техніки; копія супровідної документації до засобу (засобів) вимірювальної техніки, що входять до складу вузла обліку; копія акта приймання-передавання робіт із встановлення вузла обліку (за наявності). Заяву підписує власник будівлі, приміщення або його представник. Представник додає до заяви документ, що підтверджує його повноваження.
- (63) Згідно із пунктом 3 Порядку, виконавець відповідної комунальної послуги або визначена власником (співвласниками) інша особа, яка здійснює розподіл обсягів комунальних послуг між споживачами, протягом 5 календарних днів з дня отримання повідомлення призначає дату і час огляду й опломбування вузла обліку та повідомляє про них власнику приміщення, будівлі або його представнику.
- (64) Відповідно до пункту 4 Порядку, повідомлення власнику (співвласникам) будівлі, приміщення або його (їх) представнику про дату і час огляду й опломбування вузла обліку надсилається виконавцем відповідної комунальної послуги або визначеною власником (співвласниками) іншою особою, яка здійснює розподіл обсягів комунальних послуг між споживачами у спосіб, зазначений у заяві про прийняття вузла розподільного обліку (приладу - розподільювача теплової енергії) на абонентський облік, не пізніше ніж за 5 календарних днів до дати такого огляду й опломбування.

- (65) Згідно із пунктом 5 Порядку, огляд і опломбування вузла розподільного обліку проводяться представником виконавця відповідної комунальної послуги, іншої особи, яка здійснює розподіл обсягів комунальної послуги між споживачами, у присутності власника (співвласників) окремого приміщення/будівлі (для приміщень, які не є самостійними об'єктами нерухомого майна) або його представника.
- (66) Огляд та опломбування вузла розподільного обліку можуть проводитися за відсутності власника (співвласників) приміщення/будівлі або його (їх) представника, якщо він був належним чином повідомлений про дату і час огляду й опломбування та якщо без нього представник виконавця відповідної комунальної послуги або визначеної власником (співвласниками) будівлі іншої особи, яка здійснює розподіл обсягів комунальної послуги між споживачами, має можливість безперешкодного доступу до вузла розподільного обліку.
- (67) Відповідно до пункту 7 Порядку, у разі відсутності порушень вимог частини першої статті 4 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» представник виконавця відповідної комунальної послуги, визначеної власником (співвласниками) іншої особи, яка здійснює розподіл обсягів комунальних послуг між споживачами, виконує опломбування вузла розподільного обліку (його засобу вимірювальної техніки, запірної арматури), та складає акт про прийняття вузла розподільного обліку на абонентський облік відповідно до додатка 2 до цього Порядку.
- (68) Опломбування вузла розподільного обліку (його засобу вимірювальної техніки, запірної арматури), здійснюється пломбами виконавця відповідної комунальної послуги, визначеної власником (співвласниками) іншої особи, яка здійснює розподіл обсягів комунальних послуг між споживачами.
- (69) Дата опломбування та початкові показання приладів обліку вузла розподільного обліку зазначаються в акті про прийняття вузла розподільного обліку на абонентський облік.
- (70) Акт про прийняття вузла розподільного обліку на абонентський облік складається у двох примірниках та підписується представником виконавця відповідної комунальної послуги або визначеної власником (співвласниками) будівлі іншої особи, яка здійснює розподіл обсягів комунальної послуги між споживачами, та присутнім власником (співвласниками) будівлі, приміщення чи його (їх) представником. Власник (співвласники) будівлі, приміщення або його (їх) представник мають право додати до акта свої письмові зауваження, про що робиться відмітка в акті.
- (71) Один примірник акта з додатками до нього (за їх наявності) залишається у виконавця відповідної комунальної послуги або визначеної власником (співвласниками) будівлі іншої особи, яка здійснює розподіл обсягів комунальної послуги між споживачами, а другий примірник надається присутньому власнику (співвласникам) будівлі, приміщення чи його (їх) представнику, в разі відсутності представника під час огляду й опломбування - надсилається йому засобами поштового зв'язку.

- (72) Згідно із пунктом 10 Порядку, з дати складання акта про прийняття вузла розподільного обліку (приладу - розподільювача теплової енергії) на абонентський облік такий вузол (прилад - розподільювач теплової енергії) є прийнятим виконавцем відповідної комунальної послуги (визначеною власником (співвласниками) будівлі іншою особою, яка здійснює розподіл обсягів комунальної послуги між споживачами) на абонентський облік, а показання його засобів вимірювальної техніки є обов'язковими для визначення обсягів спожитої комунальної послуги та розрахунків за неї.
- (73) Відтак, вищезазначеними нормативно-правовими актами не передбачено стягнення із споживачів окремої плати за прийняття на абонентський облік засобів обліку холодної води та їх опломбування.
- (74) Крім того, наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 № 336 затверджено Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників (далі - Довідник).
- (75) Відповідно до пункту 1 розділу «Загальні положення Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників», Довідник є **нормативним документом**, обов'язковим з питань управління персоналом на підприємствах, в установах і організаціях **усіх форм власності та видів економічної діяльності**. Довідник визначає перелік основних робіт, які властиві тій або іншій посаді, та забезпечує єдність у визначенні кваліфікаційних вимог щодо певних посад.
- (76) Пунктом 4 вказаного розділу визначено, що Довідник служить основою, зокрема, для розроблення робочих інструкцій працівникам, які закріплюють їх обов'язки, права та відповідальність.
- (77) Наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 14.06.1999 №144 затверджено Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників (із змінами) Випуск 87 «Житлове та комунальне господарство населених пунктів». Згідно із пунктом 3 «**Контролер водопровідного господарства**» «Кваліфікаційних характеристик робітників» Розділу «Збирання, очищення та розподілення води по мережах. Збирання, відведення по мережах та оброблення рідких відходів» вказаним фахівцем виконуються наступні **завдання та обов'язки**: «Контролює роботу і знімає **показання водомірних лічильників усіх систем і калібрів, установлених на водопровідній мережі**. Здійснює розрахунки за використану воду згідно з чинними тарифами і оформляє рахунки за установленою формою. Регулює напірні засувки вручну на водопровідних вводах, а також у колодязях. **Пломбує обвідні засувки на водомірних вузлах**. Визначає наявність води через несправні сантехприлади в абонентів, на вводах і на внутрішньодворових мережах. Виявляє неоформлених абонентів. Контролює додержання абонентами правил і норм користування водопроводом».
- (78) Також, відповідно до пункту 1.11 Норм обслуговування та нормативів чисельності працівників, зайнятих на роботах з експлуатації мереж, очисних споруд, насосних станцій водопровідно-каналізаційних господарств та

допоміжних об'єктів на них, затверджених наказом Державного комітету України по житлово-комунальному господарству від 06.06.1997 № 39, до складу робіт контролера водопровідного господарства належить знімання показів водомірних лічильників усіх систем і калібрів, установлених на водопровідній мережі; проведення розрахунку за використану воду згідно з діючими тарифами і оформлення рахунку за встановленою формою; **пломбування** обвідних засувки на водомірних вузлах. Виявлення витікань води через несправні сантехнічні прилади у абонентів та інше.

- (79) Тобто, зняття показань, здійснення пломбування засобів обліку води споживачів належить до обов'язків контролеру водопровідного господарства.
- (80) Отже, виконання оператором зовнішніх мереж, виконавцем комунальної послуги з централізованого постачання холодної води своїх безпосередніх обов'язків з процедури реєстрації та періодичного огляду вузлів обліку для використання їх показань з метою їх комерційного або розподільного обліку є функцією контролю і у зв'язку із цим не може розглядатись як окрема господарська діяльність. Прийняття на абонентський облік засобів обліку води споживачів є функціональним обов'язком виконавця послуг в процесі надання послуги з централізованого постачання холодної води.

4.2. Обставини справи

- (81) Відділенням проведено дослідження дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції в діях ДИКАНСЬКОГО ККП щодо прийняття на абонентський облік засобів обліку холодної води споживачів (населення) у період 2018 - 2021 років, січня-червня 2022 року та встановлено наступне.
- (82) Протягом вищезазначеного періоду до ДИКАНСЬКОГО ККП зверталися споживачі послуги з централізованого постачання холодної води з питання прийняття Підприємством на абонентський облік засобів обліку води.
- (83) Відповідно до інформації ДИКАНСЬКОГО ККП, наданої листами від 06.12.2019 № 377 (вх. від 13.12.2019 № 66-01/2021), від 27.12.2019 № 407 (вх. від 02.01.2020 № 66-01/4) та від 26.07.2022 № 194 (вх. від 27.07.2022 № 70-01/1102) порядок прийняття Підприємством на абонентський облік засобів обліку води споживачів (населення), передбачає:
 - письмове звернення споживача до абонентського відділу підприємства;
 - наявність індивідуального паспорту засобу обліку води з відтиском повірочного тавра або свідоцтва про повірку засобу обліку води;
 - документальне підтвердження оплати за проведення робіт по опломбуванню засобу обліку води;
 - узгодження контролером із споживачем зручного часу на опломбування засобу обліку води.
- (84) Як зазначено у вищевказаних листах ДИКАНСЬКОГО ККП, при здійсненні робіт по опломбуванню засобу обліку води контролером Підприємства проводиться:

- перевірка дотримання правильності виконання монтажних робіт, їх відповідність до технічних умов та наявність індивідуального паспорту засобу обліку води з відтиском повірочного тавра;
- опломбування з'єднувальних гайок пристрою;
- складання акту про прийняття в експлуатацію засобу обліку води;
- роз'яснення умов експлуатації засобу обліку води;
- на протязі 14 календарних днів, на підставі акту про прийняття в експлуатацію засобу обліку води контролером проводиться взяття на абонентський облік засобу обліку води шляхом внесення відомостей до бази даних споживачів.

- (85) Відповідно до інформації ДИКАНСЬКОГО ККП, наданої листами від 27.12.2019 № 407 (вх. від 02.01.2020 № 66-01/4) та від 26.07.2022 № 194 (вх. від 27.07.2022 №70-01/1102), чисельність контролерів (штатна та фактична) Підприємства становила: на 01.01.2019 – 3 чол., на 01.01.2020 - 3 чол., на 01.01.2021 – 4 чол., на 01.01.2022 - 4 чол., на 01.07.2022 - 4 чол.
- (86) За інформацією ДИКАНСЬКОГО ККП, наданою листами від 27.12.2019 № 407 (вх. від 02.01.2020 № 66-01/4) та від 26.07.2022 № 194 (вх. від 27.07.2022 №70-01/1102) витрати на оплату контролерів враховані у тарифах на послугу з централізованого водопостачання для населення, що були встановлені Підприємству рішенням ДИКАНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ від 01.03.2018 №3 «Про затвердження тарифу на послугу водопостачання, яка надається ДИКАНСЬКИМ ККП» та рішенням ДИКАНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ від 21.03.2019 № 7 «Про затвердження тарифів на послуги водопостачання та водовідведення, які надається ДИКАНСЬКИМ ККП», що є чинним на даний час.
- (87) Відповідно до «Посадової інструкції контролера», затвердженої ДИКАНСЬКИМ ККП від 02.01.2012 та «Робочої інструкції контролера водопровідного господарства», затвердженої ДИКАНСЬКИМ ККП від 04.10.2018, наданих Підприємством листами від 06.12.2019 № 377 (вх. від 13.12.2019 № 66-01/2021) та від 26.07.2022 № 194 (вх. від 27.07.2022 №70-01/1102), до обов'язків контролера, зокрема, належить: «контролює роботу і знімає 1 раз на місяць показання водомірних лічильників усіх систем і калібрів, установлених на водопровідній мережі; регулює напірні засувки вручну на водопровідних вводах, а також у колодязях; пломбує обвідні засувки на водомірних вузлах; контролює додержання абонентами правил і норм користування водопроводом; перевіряє наявність пломб на водомірних вузлах».
- (88) Листами від 06.12.2019 № 377 (вх. від 13.12.2019 № 66-01/2021) та від 26.07.2022 № 194 (вх. від 27.07.2022 №70-01/1102) ДИКАНСЬКИМ ККП надано розрахунки вартості опломбування Підприємством засобів обліку води споживачам (населення) у зв'язку із прийняттям на абонентський облік засобів обліку води.

- (89) Відповідно до пункту 5 наказу № 19 §2 від 27.04.2018 ДИКАНСЬКОГО ККП з 03.05.2018 вартість послуги з «опломбування (або розпломбування) мережі водопостачання, водяних лічильників по заяві абонента» становить 100 грн.
- (90) У відповідності до пункту 1 рішення ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ДИКАНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ від 22.07.2020 «Про затвердження розміру плати за проведення у населення робіт з позачергового опломбування (або розпломбування) вузлів обліку води» затверджено плату за проведення у населення робіт з позачергового опломбування (або розпломбування) вузлів обліку води (виїзд транспортом ДИКАНСЬКОГО ККП) у розмірі 100 грн. та плату за проведення у населення робіт з позачергового опломбування (або розпломбування) вузлів обліку води (виїзд транспортом замовника) у розмірі 51 грн.
- (91) Згідно із «Розрахунком вартості опломбування (або розпломбування) мережі водопостачання, водяних лічильників по заяві абонента по ДИКАНСЬКОМУ ККП з 03.05.2018» (виїзд транспортом ДИКАНСЬКОГО ККП) враховано витрати:
1. Заробітна плата контролера - 22,91 грн.;
 2. Нарахування на заробітну плату – 5,04 грн.;
 3. Прийняття та реєстрація заяви – 13,96 грн. ;
 4. Виїзд до абонента – 42,20 грн.;
 5. ПДВ 20 % - 16,82 грн.
- Всього: 100,00 грн.
- (92) Відповідно до пункту 4 наказу №19 §4 від 27.04.2018 ДИКАНСЬКОГО ККП з 03.05.2018 вартість послуги з «опломбування (або розпломбування) мережі водопостачання, водяних лічильників по заяві абонента (транспорт замовника)» становить 51 грн.
- Згідно із «Розрахунком вартості опломбування (або розпломбування) мережі водопостачання, водяних лічильників по заяві абонента по ДИКАНСЬКОМУ ККП з 03.05.2018 року» (виїзд транспортом замовника), враховано витрати: 1.
- Заробітна плата контролера - 22,91 грн.;
 2. Нарахування на заробітну плату – 5,04 грн.;
 3. Прийняття та реєстрація заяви – 13,96 грн. ;
 4. Плановий прибуток – 0,59 грн.;
 5. ПДВ 20 % - 8,50 грн.
- Всього: 51,00 грн.
- (93) За інформацією ДИКАНСЬКОГО ККП, наданою листами від 17.02.2020 № 45 (вх. від 30.02.2020 № 66-01/288), від 26.07.2022 № 194 (вх. від 27.07.2022 №70-01/1102):
- 1) кількість прийнятих на абонентський облік засобів обліку води споживачів (населення) становила:
- за 2018 рік – 88 шт.; за 2019 рік -157 шт., за 2020 рік – 25 шт., за 2021 рік - 135 шт.; за січень-червень 2022 року – 49 шт.

2) сума коштів, отриманих Підприємством від споживачів (населення) за опломбування засобів обліку води у зв'язку із прийняттям на абонентський облік засобів обліку води становила: за 2018 рік – 3 083,91 грн.; за 2019 рік -11 454,47 грн.; за 2020 рік – 5 141,88 грн., за 2021 рік – 60 638,47 грн.; за січень-червень 2022 року – 15 993,76 грн.

(94) Вибірковим аналізом наданих ДИКАНСЬКИМ ККП листами від 06.12.2019 № 377 (вх. від 13.12.2019 № 66-01/2021), від 17.02.2020 № 45 (вх. від 20.02.2020 № 66-01/288) та від 26.07.2022 № 194 (вх. від 27.07.2022 № 70-01/1102) документів, Відділенням встановлено, що із споживачів (населення) послуги з централізованого постачання холодної води, які звертались до Підприємства щодо прийняття на абонентський облік засобів обліку холодної води стягувались грошові кошти за опломбування засобу обліку води.

(95) Так, наприклад:

- споживач (конфіденційна інформація), для прийняття на абонентський облік засобу обліку води звернувся до ДИКАНСЬКОГО ККП із Замовленням від 01.07.2019 (від 01.07.2019 вх. № 157) зареєструвати водяний лічильник. Копія банківської виписки про перерахування 02.07.2019 коштів ДИКАНСЬКОМУ ККП в сумі 51 грн. за опломбування лічильника води, «Акт про прийняття в експлуатацію приладів обліку води» від 01.07.2019;

- споживач (конфіденційна інформація), для прийняття на абонентський облік засобу обліку води звернувся до ДИКАНСЬКОГО ККП із Замовленням від 25.09.2019 (від 25.09.2019 вх. № 281) зареєструвати водяний лічильник. Копія банківської квитанції про перерахування 25.09.2019 коштів ДИКАНСЬКОМУ ККП в сумі 51 грн. за опломбування лічильника води, «Акт про прийняття в експлуатацію приладів обліку води» від 25.09.2019;

- споживач (конфіденційна інформація), для прийняття на абонентський облік засобу обліку води звернулася до ДИКАНСЬКОГО ККП із Замовленням від 03.01.2020 (від 03.01.2020 вх. № 04) зареєструвати водяний лічильник. Копія банківської квитанції про перерахування 25.09.2019 коштів ДИКАНСЬКОМУ ККП в сумі 51 грн. за опломбування лічильника води, «Акт про прийняття в експлуатацію приладів обліку води» від 03.01.2020;

- споживач (конфіденційна інформація) для прийняття на абонентський облік засобу обліку води звернувся до ДИКАНСЬКОГО ККП із Замовленням від 20.06.2022 (від 20.06.2022 вх. № 305) зареєструвати водяний лічильник. Копія фіскального чеку про перерахування 22.06.2022 коштів ДИКАНСЬКОМУ ККП в сумі 100 грн. за опломбування лічильника води, «Акт про опломбування (монтаж) вузлів обліку води» від 28.06.2022;

- споживач (конфіденційна інформація) для прийняття на абонентський облік засобу обліку води звернувся до ДИКАНСЬКОГО ККП із Замовленням від 16.06.2022 (від 16.06.2022 вх. № 290) опломбувати водяний лічильник. Копія фіскального чеку про перерахування 16.06.2022 коштів ДИКАНСЬКОМУ ККП в сумі 51 грн. за опломбування лічильника води, «Акт про опломбування (монтаж) вузлів обліку води» від 28.06.2022;

- споживач (конфіденційна інформація) для прийняття на абонентський облік засобу обліку води звернувся до ДИКАНСЬКОГО ККП із Замовленням від 08.06.2022 (від 08.06.2022 вх. № 248) опломбувати водяний лічильник. Копія фіскального чеку про перерахування 16.06.2022 коштів ДИКАНСЬКОМУ ККП в сумі 51 грн. за опломбування лічильника води, «Акт про опломбування (монтаж) вузлів обліку води» від 17.06.2022.

- (96) У складених контролером ДИКАНСЬКОГО ККП актах: «Акті про прийняття в експлуатацію приладів обліку води», «Акті про опломбування (монтаж) вузлів обліку води» вищевказаних споживачів, зокрема, зазначено: місце встановлення засобу обліку води, марка, рік випуску та заводський номер засобу обліку води, показники засобу обліку води та інформація про його опломбування, дата наступної повірки засобу обліку води.
- (97) Листом від 06.12.2019 № 377 (вх. від 13.12.2019 № 66-01/2021) ДИКАНСЬКИМ ККП повідомлено, що у разі не здійснення споживачами (населенням) оплати за роботи по опломбуванню засобів обліку води, засоби обліку води споживачів на абонентський облік Підприємством не приймаються.
- (98) Також, у листі від 27.12.2019 № 407 (вх. від 02.01.2020 № 66-01/4) ДИКАНСЬКИМ ККП зазначено, що у період січня-листопада 2019 року Підприємством було відмовлено у прийнятті на абонентський облік засобу обліку води 1 споживачу у зв'язку із несплатою Підприємству за опломбування засобу обліку води.
- (99) За інформацією ДИКАНСЬКОГО ККП (лист від 26.07.2022 № 194 (вх. від 27.07.2022 №70-01/1102), договори на реєстрацію засобів обліку води (опломбування засобів обліку води, приймання на абонентський облік засобів обліку води споживачів (населення)) між Підприємством та іншими суб'єктами господарювання не укладалися.
- (100) Отже, інший суб'єкт господарювання не може здійснювати прийняття на абонентський облік засоби обліку води споживачів (населення), з якими ДИКАНСЬКИМ ККП укладені договори на надання послуги з централізованого постачання холодної води.
- (101) Лише після здійснення оплати населенням за надання послуги, пов'язаної із взяттям на абонентський облік засобів обліку води споживачів, засоби обліку холодної води приймалися ДИКАНСЬКИМ ККП на абонентський облік для використання їх показань при визначенні обсягу спожитої послуги.
- (102) Таким чином, за наявності у штаті контролерів водопровідного господарства, витрати на оплату праці яких, за даними Підприємства, враховані у тарифах на послугу з централізованого постачання холодної води, та до обов'язків яких відповідно до «Робочої інструкції контролера водопровідного господарства» належить здійснення контролю, зняття показників та пломбування водомірних лічильників, ДИКАНСЬКИМ ККП штучно створено платну послугу, пов'язану із прийняттям на абонентський облік засобів обліку води споживачів (населення).

- (103) Фактично, за інформацією ДИКАНСЬКОГО ККП від 06.12.2019 № 377 (вх. від 13.12.2019 № 66-01/2021), Підприємством здійснювалось «опломбування з'єднувальних гайок пристрою». Тобто, шляхом пломбування місця з'єднання засобу обліку води з водопровідною мережею підприємством здійснювались контрольні функції по водоспоживанню та запобіганню безоблікового водоспоживання споживачами.
- (104) Лише після оплати споживачем послуги з централізованого постачання холодної води, що надається ДИКАНСЬКИМ ККП, за пломбування засобу обліку води, такі засоби обліку холодної води приймались Підприємством на абонентський облік для використання їх показань при визначенні обсягу спожитої послуги.

4.3. Наслідки дій Відповідача

- (105) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (106) Дії ДИКАНСЬКОГО ККП щодо стягнення плати із споживачів (населення) послуги з централізованого постачання холодної води за прийняття на абонентський облік засобів обліку води призвели до сплати за послугу, не потрібну споживачам та не передбачену нормативно-правовими актами.
- (107) У разі не сплати споживачем плати за прийняття на абонентський облік засобів обліку води, такі засоби обліку холодної води не приймаються Підприємством на абонентський облік. Тому, споживачі послуги з централізованого постачання холодної води, у яких встановлені засоби обліку води, що не прийняті ДИКАНСЬКИМ ККП на абонентський облік, змушені сплачувати не за фактично отриманий обсяг послуги за показами засобів обліку води, а за нормою споживання.

4.4. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (108) За відсутності конкуренції на ринку послуги з централізованого постачання холодної води в межах населених пунктів смт Диканька, с. Водяна Балка, с. Кратова Говтва, с. Великі Будища, с. Чернечий Яр, с. Велика Рудка, с. Кам'янка, с. Петро-Давидівка, де розташовані мережі централізованого водопостачання, що перебувають у власності та/або користуванні ДИКАНСЬКОГО ККП, споживачі не мають альтернативних джерел придбання послуги з централізованого постачання холодної води, тому при отриманні зазначеної послуги споживачі вимушені погоджуватись на умови Підприємства, що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (109) За умов існування значної конкуренції на ринку послуги з централізованого постачання холодної води в межах населених пунктів смт Диканька, с. Водяна Балка, с. Кратова Говтва, с. Великі Будища, с. Чернечий Яр, с. Велика Рудка, с. Кам'янка, с. Петро-Давидівка, де розташовані мережі централізованого водопостачання, що перебувають у власності та/або користуванні ДИКАНСЬКОГО ККП, коли споживачі мали б можливість обирати між кількома суб'єктами господарювання, які могли б надавати цю послугу за прийнятними умовами, такі дії Підприємства, які призвели до ущемлення економічних інтересів споживачів, були б неможливими.

4.5. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем

- (110) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (111) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (112) Враховуючи вищезазначене, дії ДИКАНСЬКОГО КОМБІНАТУ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ, яке впродовж 2018 - 2021 років, січня-серпня 2022 року та станом на 01.09.2022 займає монопольне (домінуюче) на ринку послуги з централізованого постачання холодної води в територіальних (географічних) межах населених пунктів смт Диканька, с. Водяна Балка, с. Кратова Говтва, с. Великі Будища, с. Чернечий Яр, с. Велика Рудка, с. Кам'янка, с. Петро-Давидівка, в яких розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні Підприємства, як такий, що не мав жодного конкурента на цьому ринку, які полягали у стягненні плати із споживачів (населення) послуги з централізованого постачання холодної води за прийняття на абонентський облік засобів обліку води, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, кваліфіковано Відділенням як зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

5. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (113) На подання з попередніми висновками у Справі зауважень та заперечень Відповідачем не надано.

6. Висновки у справі

- (114) Доказами, зібраними у Справі, доведено висновок про те, що КП «ЛОХВИЦЯ-СЕРВІС», займаючи впродовж 2018 - 2021 років та січня-серпня 2022 року та станом на 01.09.2022 монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги з

централізованого постачання холодної води в територіальних (географічних) межах населених пунктів смт Диканька, с. Водяна Балка, с. Кратова Говтва, с. Великі Будища, с. Чернечий Яр, с. Велика Рудка, с. Кам'янка, с. Петро-Давидівка, в яких розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні Підприємства, як такий, що не мав жодного конкурента на цьому ринку, своїми діями, які полягали у стягненні плати зі споживачів (населення) послуги з централізованого постачання холодної води за прийняття на абонентський облік засобів обліку води, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

7. Визначення розміру штрафу

- (115) Зловживання монопольним (домінуючим становищем) є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).
- (116) Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (117) Відповідно до копії форми 2 «Звіт про фінансові результати» за 2021 рік, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ДИКАНСЬКОГО ККП за 2021 рік становив 5 818 000 гривень.

На підставі вищевикладеного, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що у період 2018 - 2021 років та січня-серпня 2022 року та станом на 01.09.2022 ДИКАНСЬКИЙ КОМБІНАТ КОМУНАЛЬНИХ

ПІДПРИЄМСТВ (конфіденційна інформація) займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги з централізованого постачання холодної води в територіальних (географічних) межах населених пунктів смт Диканька, с. Водяна Балка, с. Кратова Говтва, с. Великі Будища, с. Чернечий Яр, с. Велика Рудка, с. Кам'янка, с. Петро-Давидівка, в яких розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні Підприємства, як такий, що не мав жодного конкурента на цьому ринку.

2. Визнати дії ДИКАНСЬКОГО КОМБІНАТУ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ (конфіденційна інформація) щодо стягнення плати зі споживачів (населення) послуги з централізованого постачання холодної води за прийняття на абонентський облік засобів обліку води порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за порушення, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього подання, накласти на ДИКАНСЬКИЙ КОМБІНАТ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ (конфіденційна інформація) штраф у розмірі 68 000,00 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

4. Зобов'язати ДИКАНСЬКИЙ КОМБІНАТ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ (конфіденційна інформація) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції та усунути наслідки порушення законодавства, зазначеного у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, про що в 2-місячний термін з дня отримання рішення повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету із наданням копій підтверджуючих документів.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф повинен бути сплачений у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 зазначеного Закону рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.